PROCHÁZKY PO HORSKÝCH LOUKÁCH

Druhá část

Můj dík patří jistému Přemkovi, který obvykle výlety vymyslel, pak naplánoval (obvykle dobře naplánoval), nikoho se moc neptal a účastníkům rovnou zavelel. A samozřejmě musím poděkovat všem kamarádům a kamarádkám, s nimiž jsem byl na horách. Bez jejich příjemné společnosti bych ty spousty krásných chvil nikdy nezažil.

Obsah

Prolog

Začátky

Pirin 1989

1990 Grossvenediger

1991 Dachstein

1992 Bernské Alpy

1992 Brenta

1998 Vasaloppet

2000 Similaun, Ötztaler Alpen

2001 – 2016 Lago di Garda

2002 Mont Blanc

2005 Sextenské Dolomity

Na závěr: Opět Vysoké Tatry

Poznámky

PROLOG

Jako kluk jsem obdivoval fotografie divokých hor Viléma Heckela a snil o tom, že se na ta místa také někdy podívám. Za komunistů jsme mohli tak akorát do Tater, do Alp se dostali jen reprezentanti, jako byli třeba Kuchař či Zibrin. (Které jsem mimochodem obdivoval ještě víc, ovšem s vědomím, že jejich výkony jsou skutečně mimořádné a nám normálním smrtelníků vzdálené.) Ne že by Tatry nebyly krásné, ale přece jen… spousty lidí, nevlídné chaty a všude hluční východní Němci. To nás moc nelákalo.

Poprvé do Alp jsem se dostal jako výrostek s rodiči někdy v roce 1966. Ani jsme nemuseli nikoho podplácet. I když vlastně ano – byli jsme nuceni uplatit náš stát, konkrétně *Úřad pro správu věcí majetkových a devizových*. Naše rodina totiž vlastnila činžák ve Vídni, který spravoval jistý Herr Killmayer a z výnosů nám něco málo přenechával. Žádní kapitalisté jsme ovšem nebyli: rodina byla rozsáhlá a zisk z domu se dělil na 16 dílů mezi tety, strýce, bratrance a sestřenice.

Naštěstí prohnaní Rakušané netoužili po tom podporovat devizami naše komunisty a vyžadovali, aby se šilinky osobně vyzvedly a hned utratily na místě. Úřad chtěl devizy, takže nás vybavil výjezdní doložkou, nechal si mého bráchu jako rukojmí a já s tátou a mámou jsme mohli vyjet na výlet. Šilinky jsme ale nesměli utratit, ty jsme museli propašovat přes hranice a odevzdat za tuzexové bony Úřadu. Naštěstí účetnictví Herr Killmayera bylo dostatečně sofistikované a něco se našlo bokem, z čehož se mohl zaplatit příjemný okružní zájezd Rakouskem pro tři osoby.

Jak se posléze ukázalo, náš zájezd byl určen hlavně pro důchodce a měl dvojí cíl. Jednak účastníky nalákat, aby si příště zakoupili zájezd další, tedy dražší, nejlépe do Španělska, které bylo právě tehdy in. A za druhé, aby si horské hotely udržely personál ve formě, přežily mrtvou letní sezónu a připravily se na nával lyžařů v zimě. Tak se třeba stalo, že každého z nás obsluhovali hned dva číšníci a v noci jsme bloudili po chodbách prázdného pětipatrového hotelu.

Před odjezdem jsme ovšem nejprve ve Vídni navštívili Žida Strausse a za jednotnou cenu 100 korun československých zakoupili pro každého žádanou módní novinku – opravdový šusťák. Ten se ukázal jako neocenitelný doplněk mých pionýrek[1], na něž se mimochodem chodili dívat naši spolucestující důchodci. Naštěstí jsem jim nerozuměl, proto jsem si ani moc trapně nepřipadal. Ale v Alpách jsme byli, i když jsme z nich moc neviděli.

Na ja, Schnürlregen.

[1] Pro mládež, co tento pojem nezná, podotýkám, že se nejednalo o nezletilé slečny, ale turistickou obuv z kůže tloušťky solidního papíru a traktorovou podrážkou.

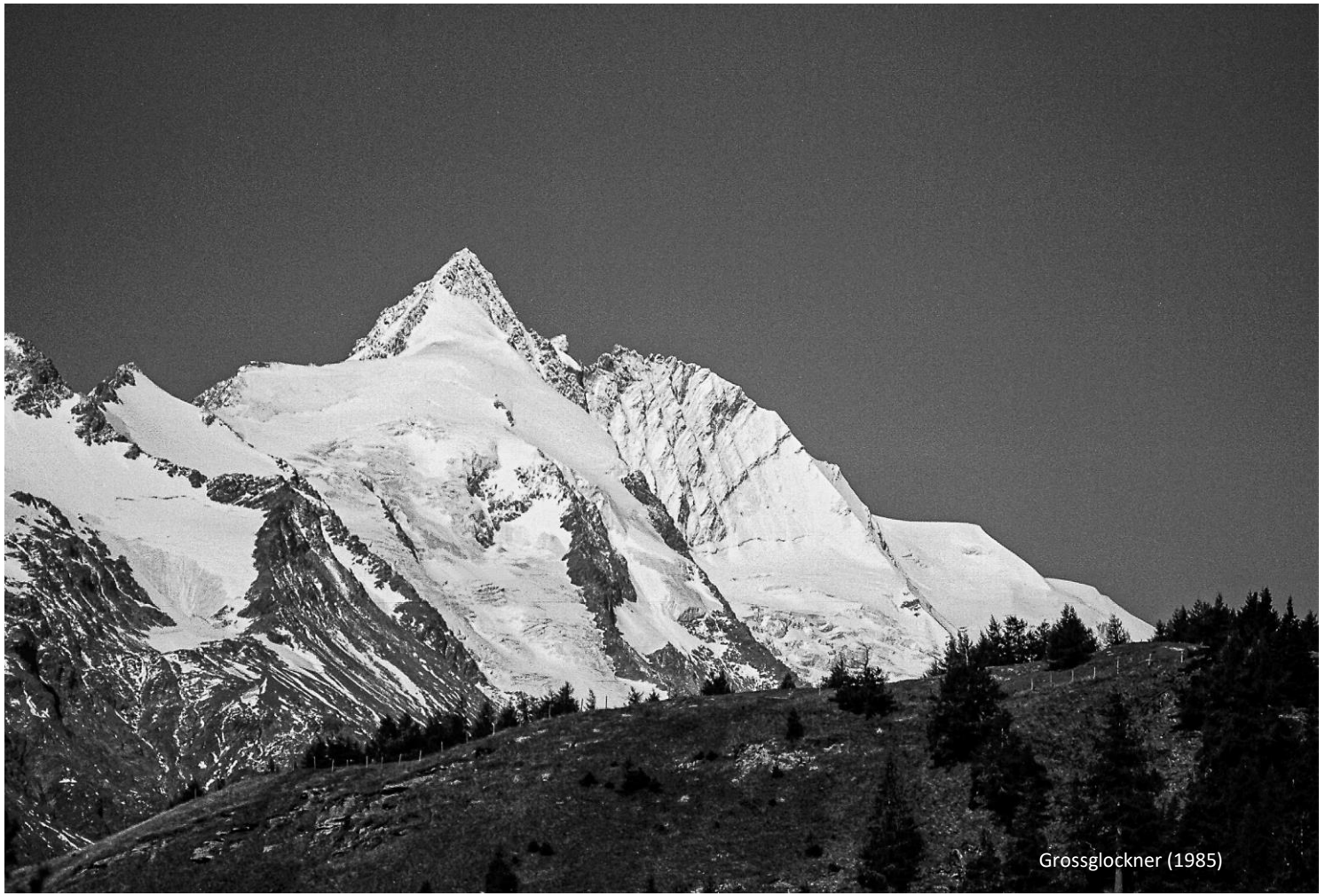

Teprve po pádu vlády jedné strany jsme najednou mohli vyrazit, kam jsme chtěli. Zpočátku to samozřejmě tak jednoduché zase nebylo. Cestovat jsme sice mohli, ale neměli jsme peníze. Neměli jsme ani pořádné vybavení ani zkušenosti, ale to nás, co jsme byli zvyklí na čundry, spaní pod širákem a nepohodlí vůbec, nemohlo od výletů do Alp odradit. Zdeněk Pavelka nám ušil prsní úvazky a abychom ušetřili, vozili jsme jídlo z domu, voda tekla v nespočetných potůčcích a stan jsme unesli také. Hotely a chaty jsme vlastně ani nepotřebovali. Příkopová turistika se tomu říkalo.

Později, když už to finance dovolovaly, jsme se zařadili mezi ostatní turisty, nocovali na alpských horských chatách a popíjeli pivo a espresso. Jedno je však jisté - pohodlí na chatě rozhodně nemůže nahradit noc pod hvězdami, zejména když přijde bouřka, závěje a mráz. Na přenocování na chatě vzpomíná málokdo, zato stavění stanu ve sněhu nebo boty pokryté mrazivou jinovatkou se z paměti hned tak nevytratí.

Pozn.: V této části nejsou zápisky z výletů s Františkem, ty najdete v první části.

ZAČÁTKY

V horách jsem poprvé nocoval pod stanem se strýčkem, to mi bylo asi tak 10 let. Měli jsme nový stan a to bylo tak všechno, místo batohů jen jednu tornu a sportovní kabelu. Nicméně jsme dojeli na motorce někam do Vyšné Boci a vyšlapali do sedla pod Dumbierom. V noci jsme pěkně mrzli, hlavně tedy strýc, který měl jen tenkou deku. Karimatky jsme neznali, vařili jsme na malém lihovém vařiči v hrníčku. Ráno jsme vyrazili dál na Chopok, ale po pár kilometrech si strýc stačil vyvrknout kotník. Museli jsme se raději vrátit zase k motorce.

Pak jsem v Nízkých Tatrách byl ještě jednou se spoluhráči, ale s tím stejným stanem, stejnou tornou, tenounkým spacákem spíchnutým z deky a stejným lihovým vařičem. K jídlu jsem si nesl akorát chleba, sádlo a cukr. To bylo v roce 1971.

Ve výzkumném ústavu, kde jsem po studiích pracoval, jsme s kamarády založili turistický kroužek a podnikli řadu akcí. Postupně se oddělilo zrno od plev, vykrystalizovalo silné jádro a z nenáročných výletů se staly horské túry, zatím jen po Slovensku.

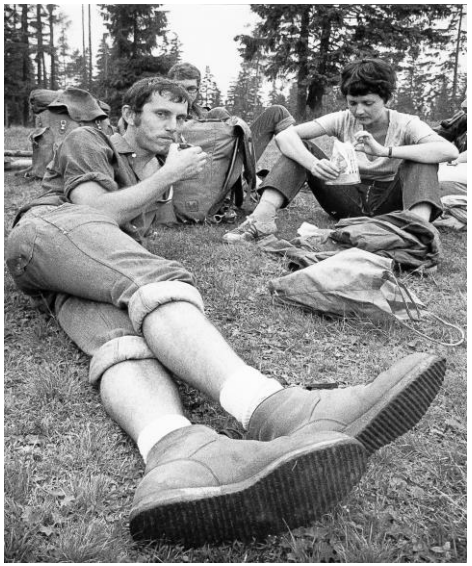

Nízké Tatry (1971)

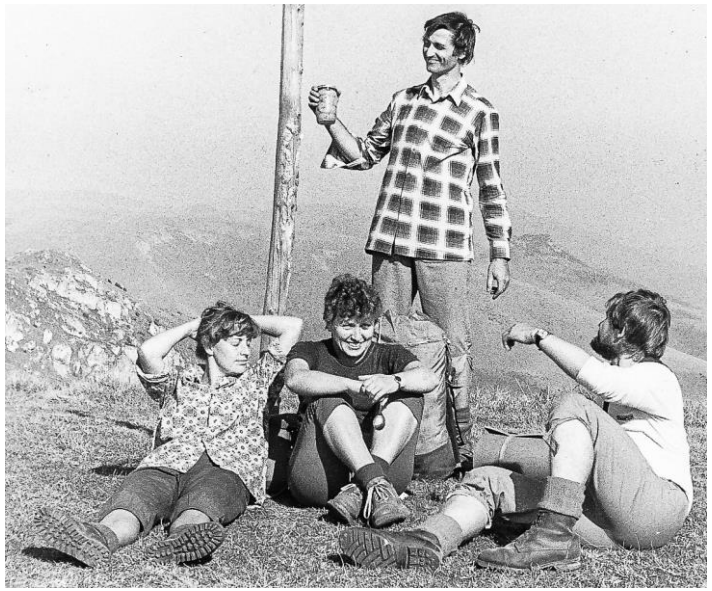

Servíruje se vrcholový kompot,
Velká Fatra (1986)

Výjezdy do Vysokých Tater se dlouho zdály být vrcholem našich možností. Tatry jsou krásné, protože jsou malé a vrcholy jsou pěkně namačkané na sebe. Odpadají dlouhé nástupy a jednodenní túry a lze nocovat pěkně v dolině. Na druhé straně v sezoně jsou plné turistů, převážně Němců, tehdy východních. Navíc jsou magnetem na špatné počasí. To se ráno probudíte, obloha je bez mráčku a těšíte se, jak si užijete rozhled z vrcholku. Pak se za půl hodiny někde v dálce objeví mráček. Stále se nic neděje, ani neuvažujete o pláštěnce. O všem rozhodne devátá hodina: to už mráček vyrostl a neochvějně zamířil do Tater navzdory bezvětří, které všude panuje. Proto jsme všechny akce plánovali na konec října. To sice už mrzlo a někdy napadl i sníh, ale turistů ubylo a počasí bylo stabilní. Někdy i krásné.

Z výstupu na Západní Gerlach (1987)

PIRIN 1989

V Tatrách by se dalo udělat hodně túr, bohužel řada cest, pohříchu těch nejkrásnějších, byla uzavřená buď celoročně anebo mimo hlavní turistickou sezonu. A stanovat nebo tábořit se tu nesmí dodnes. Proto další volba padla na hory v pro nás přístupném zahraniční, tedy Pirin a Rila v Bulharsku.

Bylo to trochu dobrodružné – přejezd přes Ceausescovo Rumunsko vyžadoval kromě zásob nedostatkového benzínu také zásoby bonbónů pro agresívně žebrající vesnické děti. Také jsme museli mít nabaleno veškeré jídlo – v Rumunsku nebylo k dostání skoro nic a v Bulharsku byl k mání alespoň chleba a koňak. Pivo jsme měli s sebou svoje, hlavně jako úplatky pro dotěrné rumunské celníky. Na týdenní přechod Pirinu jsme vyrazili v druhé půlce září a celou dobu jsme nepotkali živou duši, až na dvě výjimky. Tou první byl jistý Franta, který se toulal po horách sám, to druhou toulavý pes. Franta nás viděl velmi rád, protože mu došel chleba – jeho proviant totiž navštívil medvěd. Psa jsme odehnali, Frantu nikoliv.

Z celého přechodu si pamatuji málo. První noc jsme se rozhodli, že nemá cenu s sebou tahat láhve bulharského koňaku a poctivě je vyprázdnili. Stoupalo se mi druhý den velmi těžko. Večer jsme plánovali tábořit u jezírka, takže jsme nečekali potíže s pitnou vodou. Jezírko na mapě uvedené ovšem bylo zcela vyschlé, voda nikde. Zato přišla v noci pořádná bouřka. Další noc jsme spali v zaslonu, tady bivakové krabici rozměru 3x3x3 metry na hřebeni. Ani zde nebyla voda, ovšem Václav ji dokázal najít. Sice musel tento silný chlapec sešplhat asi 500 metrů, ale vodu přinesl a od Jitky si vysloužil pochvalu. To jsme netušili, že s sebou vleče kromě benzínu i dvě láhve Fernetu, přirozeně vše ve skle, za účelem oslavy svých narozenin. Rádi jsme mu pomohli batoh odlehčit.

Sestup z hlavního hřebenu byl rovněž nezapomenutelný. Počasí se na závěr zhoršilo a v mlze jsme museli sejít nějakých 1200 m k turistickému komplexu, z něhož měl už jezdit autobus. Nejezdil. Do nejbližší vesnice to bylo dalších asi 12 km, ovšem po silnici. Zvolili jsme raději turistickou cestu, která bylo moc pěkná. Pěkná, ale dvakrát tak dlouhá. Jižní slunce pálilo a studánky žádné.

Vyprahlí jsme ve vesnici vpadli do taverny, kde nás vyčerpané zachránili. Jestli bylo červené víno dobré, to si nepamatuji, ale vypili jsme ho spousty. K tomu pečené maso, nějaká ta pálenka – za chvíli už jsme s pohostinnými vesničany tancovali (v pohorách samozřejmě) srbské kolo či co to bylo za tanec.

Nocleh jsme, sil nemaje, nehledali dlouho a padli na zem kousek za vesnicí. Slunce už bylo dost vysoko, když mě vzbudil podivný klapot. Vyhlédl jsem ze spacáku a koukal se přímo pod sukně robustní babky, která se vezla na oslovi jako na mopedu. A z ní šlo dalších osm naložených oslů, kteří mě, ležícího přímo na cestě, pěkně překračovali.

Z Rily jsme si toho moc neužili, počasí se zkazilo. Vraceli jsme se přes hladové Rumunsko, vyzdobené portréty Ceausesca a jeho ženy, zpět domů. Netušili jsme, že už za tři měsíce vypukne revoluce, která zde v Rumunsku rozhodně nebyla sametová.

Proviantní referent Danuška měla vše přesně promyšlené. Před odjezdem každý dostal několik balíčků s vyznačeným obsahem a vahou v gramech, které jsme pak vynesli nahoru. Na vhodném šutru pak bylo prostřeno. Pivo bylo ve skle.

Rybářský klobouk byl vrcholem elegance a současně byl nesmírně praktický

Danuščina hladová bota

Ostrý hřeben Pirinu

1990 Grossvenediger

Po otevření hranic vedl první výlet do Alp do oblasti Venedigeru. Naše parta sice byla fyzicky na výši, vybavení však bylo velmi socialistické a u chatařů vzbuzovala oprávněný údiv a někdy až hrůzu. Počasí nám nepřálo, první den jsme čekali na parkovišti, než přestane pršet. Nakonec jsme v drobném mrholení vyrazili. Ti s pláštěnkami byli brzo propocení, kdo šel jen v košili, byl nakonec promočený také. Nahoře, kde jsme chtěli původně stanovat, už bylo 30 cm nového sněhu. Stačila chvilka čekání na opozdilce a holky se klepaly zimou a byly promrzlé na kost. Na stavění stanů tak nebylo pomyšlení a do chaty jsme museli. Po první rundě čaje se ukázalo, že chatařka je Slovenka a na původní trasu nás rozhodně nepustí, protože ferrata je pokrytá ledem. Druhá – lepší – zpráva byla, že nás nechá přenocovat zadarmo. Alpenverein totiž vyhlásil grátis nocleh pro východní Němce, což ona pružně vztáhla i na chudé Čechoslováky.

Druhý den jsme se vydali směrem, který nám doporučila. Bylo ještě hnusné počasí, tak jsme nereptali a vydali se k Neue Prager Ht., kde jsme u malého potůčku v úžlabině postavili na sněhu stany.

Ráno bylo azuro a deset pod nulou. Kdo si večer nedal boty do stanu, ten je měl pěkně zmrzlé a těžko je obouval. Zato výhled na Grossvenediger, ozářený prvním ranními paprsky, byl nádherný. Výstupová cesta po ledovci už byla prošlápnutá a panoramata Hohe Tauern jsme měli jako na dlani.

Po návratu ke stanům se ukázalo, že sníh už většinou roztál a stany teď stojí v kalužinách, voda se ale dovnitř nedostala. Druhý den už tak krásně nebylo, ale jednu odpočinkovou túru jsme ještě podnikli.

Večer se nám Jitka ještě pokusila vnutit něco výživné kaše, určitě hodně zdravé a bio. Vařič jako by tušil, o co jde, odmítal kloudně fungovat a museli jsme ho v mrazu balit do ponožek. Zato umýt kotlík se podařilo až v Brně.

Najezení jsme se ještě trochu zahřáli fernetem a uložili se do promrzlých spacáků. Okolo půlnoci mě probudil mokrý hadr na obličeji. Byla to stanová plachta, která se propadala pod tíhou sněhu. To už se probral i můj nocležník Zdeněk. Společně jsme sníh setřepali a znovu usnuli. To se opakovalo co hodinu až do rána. Sněhu napadlo skoro po kolena. Zdenek a já jsme měli věci v předsíňce, ale ti, co spali v gemmách a věci si nechali venku, je ráno těžko hledali a vyhrabávali.

Počasí nestálo za nic a byl čas na ústup. Ani jsme se nepokoušeli ve sněhu vařit, stany jsme jakž takž vytřepali a po namrzlých pěšinkách sešli do údolí. Teprve tam jsme stany trochu usušili a nasnídali se.

1991 DACHSTEIN

Dachstein byl logickým pokračováním výletů do Alp. Tentokrát jsme spali na chatě. Milen slavil narozeniny a tak vynesl na vrchol bečičku piva, my jsme se vybavili půllitry a dělali ostatním turistům chutě. Pěkným zpestřením výstupu byl pád Jitky Vokurkové, když jí na žebříku jakýsi Germán šlápl na ruku. Naštěstí dopadla do závěje, ale cestou dolů tečovala Jirku a jeho fešácké ledovcové brýle a tak krev tekla. To by se nám s našimi svářečskými plastikovými brýlemi, zakoupenými v horopotřebách u Šaleho za celých 15 korun, stát nemohlo. Ještě je mám schované.

1992 Bernské Alpy

Výlet do Švýcarska nám přišel po úspěchu na Venedigeru jako dobrý nápad. Vyrazili jsme v půli září ve dvou favoritech s letními gumami. Už první alpské průsmyky nám ukázaly, že zima tu už dávno začala. Ale přejeli, resp. přetlačili jsme je (hned druhý den už byly pro nesjízdnost uzavřeny). První nocleh byl naplánován v mládežnické ubytovně v jedné švýcarské vesnici. Dojeli jsme už za tmy, ubytovna byla přirozeně v září už zavřená. Vyspali jsme se tedy na verandách jakýchsi chatek. Ráno koukám, že holky už vaří snídani. Benzínové vařiče zvané „Aljoša“ dle země původu pěkně hučely přímo pod cedulí „Pozor výbušniny“. Každý dospělý Švýcar má totiž doma zbraň, někdo dokonce tank na zahradě, a toto bylo muniční skladiště.

Poblíž bylo nádraží s pěknou čekárnou, tak jsme se šli ohřát a převléct – dokud nás naštvaný železničář nevyhodil. Pak jsme vyjeli do průsmyku Grimselpass, odkud měla naše trasa startovat, a řidiči odvezli mezitím auta. Nahoře fičelo a sněžilo jak sviňa, naštěstí hospůdka měla zatopeno. Po zdvořilých dotazech, jak to vypadá se schůdností naší trasy, jsme byli odkázáni na místního řidiče sněhové frézy. Ten človíček seděl u stolku a koukal do poloprázdné láhve rumu. Ukázalo se, že jeho fréza kdesi zapadla do závěje a on čeká na oblevu.

Na terase Oberaarsee Hütte

Cestou okolo Grimselsee na Oberaar Hütte

Nakonec jsme ale do chaty u Oberaarsee, kde jsme chtěli přespat, vcelku v pohodě došli. Jedno bylo ale již v této chvíli jisté: o žádnou procházku horskými loukami tentokrát určitě nepůjde. Na chatě sníh uvěznil několik párů důchodců i s auty. Čekali tu už skoro čtrnáct dní. Druhý den ráno jsme obešli jezero a vydali se vzhůru po Oberaargletscher do sedla, kde měla být chata. Na ledovci byl metr nového sněhu, zakrývající trhliny. Ustavili jsme dvě lanová družstva, každé vybavené jedním cepínem. Měli jsme prsní úvazky, které nechal ušít Zdeněk Pavelka, a smyčky s prusíky. Naštěstí jsme je nemuseli použít, dopadlo by to určitě špatně.

Mrazivé ráno na Oberaarsee. Vycházející sluce mi zpříjemňovalo vaření čaje pro dospávající kamarády.

Stoupání v hlubokém sněhu bylo dlouhé a pomalé kvůli opatrnému hledání a prošlapávání cesty mezi trhlinami, které jsme spíše tušili, ale do sedla jsme dorazili. Nepříjemný byl studený vichr, a pálící slunce, která nás vybavené pouze Indulonou už první den totálně spálilo. Ale chatu jsme našli – byla vysoko nad námi na konzolách ve skále, a otevřená bez obsluhy. Jakmile jsme rozsvítili, zadrnčel telefon a kdosi, nejspíš chatař, se pokoušel nám vysvětlit, abychom mu tam nechali peníze. To jsme pochopili ale až o další den později. Vyspali jsme se dobře poté, co jsme chvíli trénovali vázání prusíků a zkoušeli, kolik vína v kuchyni ještě zůstalo.

Stoupání v novém sněhu na Oberaarjoch. Ve sněhu leží lano zapůjčené kamarádem. Bylo tvrdé jako drát a skoro stejně těžké. Než jsme došli nahoru, důkladně jsme se spálili od slunce. Naše ochranné krémy tehdy měly faktor 3.

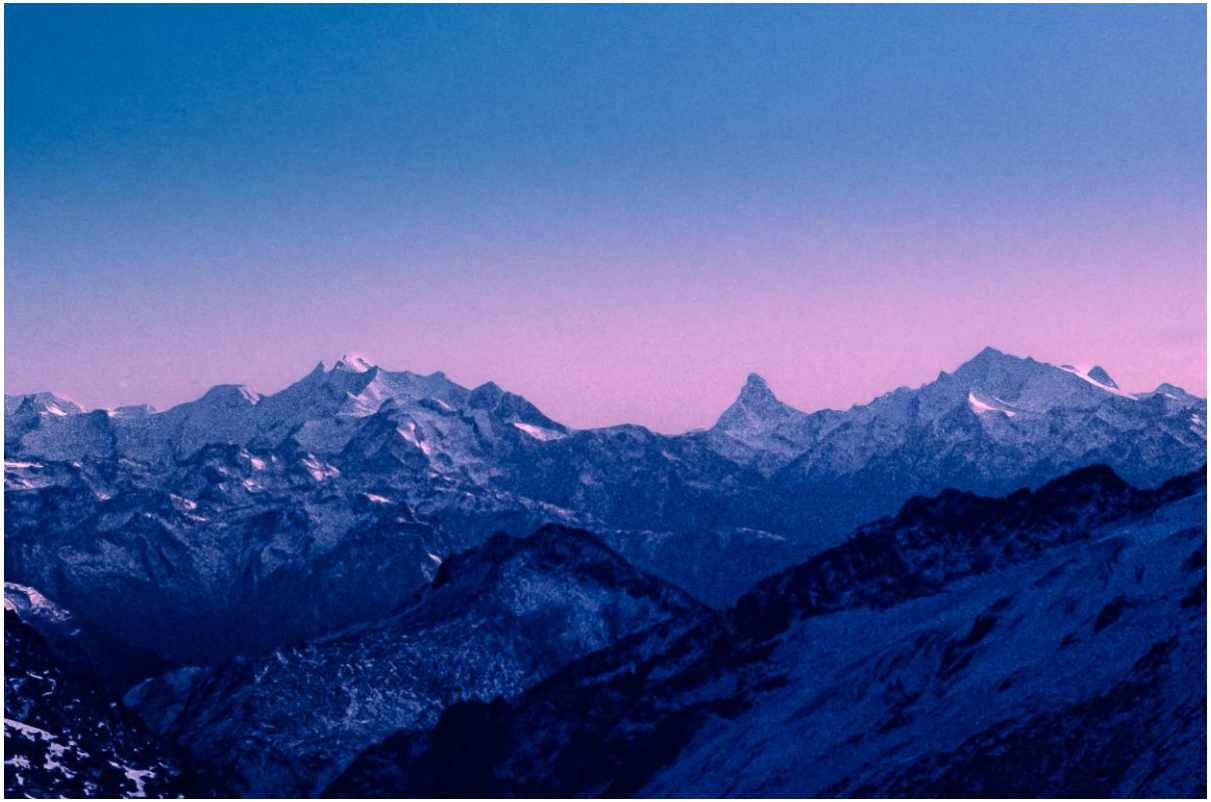

Večerní výhled na Matterhorn byl nejpůsobivější ze záchodu na skále

Chata Oberaarjoch Ht. byla umístěna ocelových konzolách na svislé skále, dostupná byla jen po žebříku.

Výhled z okénka kuchyně.

Matterhorn v ranních paprscích z Oberaarjoch Hütte

Druhý den jsme vyrazili brzo s cílem dojít na Concordia Hütte. Bylo to svízelné – nikde žádná prošlapaná cesta, sníh zakrýval trhliny. Kudy jsme šli vlastně nevím. Slunce pálilo jako divé a nic si nedělalo z našich bídných krémů, kterými jsme se patlali. Spálení jsme byli hůř než Hus. Okolo poledního už sníh trochu změkl a slehl se, trhliny začalo být vidět a šlo se lépe. Zabloudili jsme vlastně jen jednou, dost nepříjemně, ale s pomocí lana jsme lámavý suťový kuloár nějak slanili. O půl paté jsme se vyškrábali do dalšího sedla. Ledovec byl už lepší, jen občas se někdo propadl tak do půl pasu. Pak už jsme v pohodě došli na chatu Concordia, která byla na vysokém skalním ostrohu nad ledovcem, přímo naproti Jungfrau (což byl původně hlavní cíl naší výpravy). Hned na úvod nás chatař děsně sjel, že jsme nenechali na chatě peníze za předešlý nocleh. Trochu se uklidnil, když jsme mu vysvětlili, že jsme si vzali složenky na zaplacení podle instrukcí, které jsme tam našli. Museli jsme mu to zaplatit na místě. Naštěstí nezjistil, kolik červeného jsme mu vypili.

Nad Aletschgletscher jsme trochu kufrovali. Nakonec jsme se spustili ohavným lámavým kuloárem, Václav tu zlomil cepín

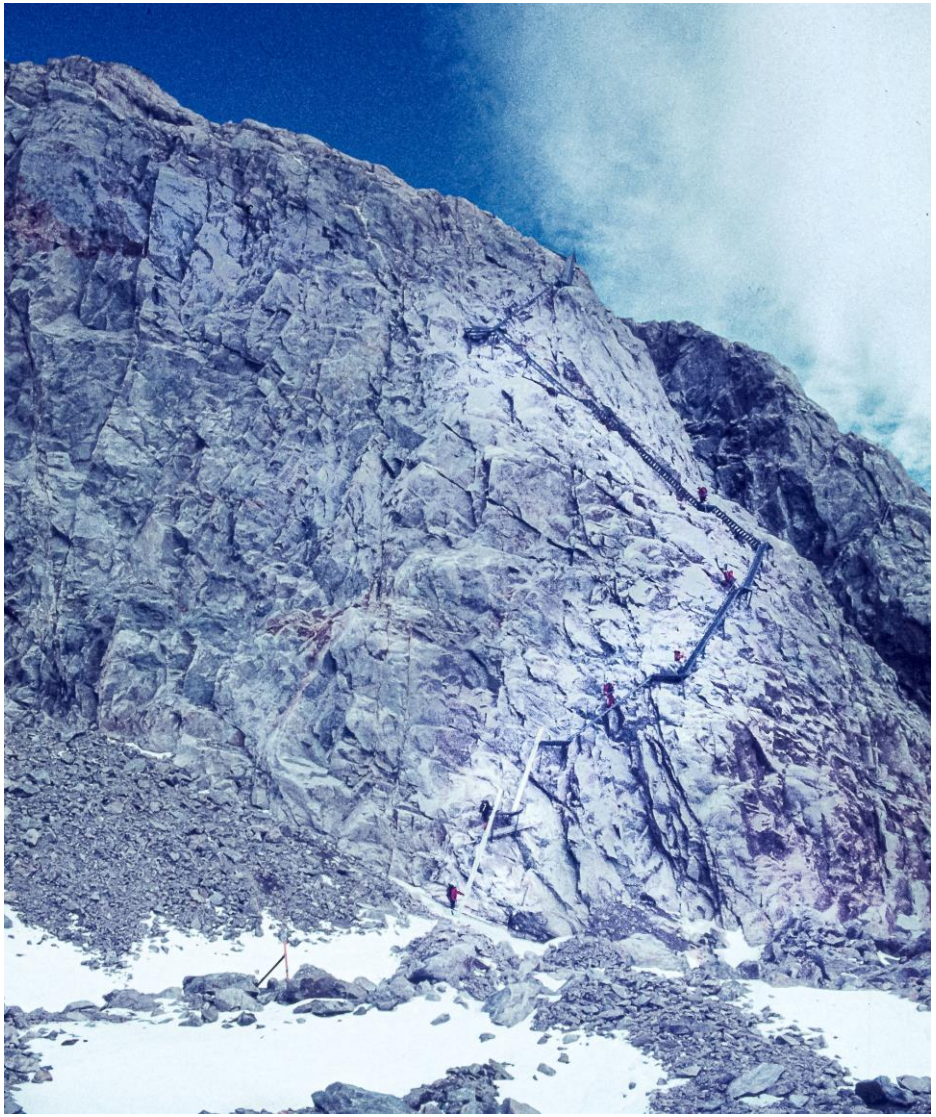

Schodiště na skále ke Concordia Hütte

Když se chatař dozvěděl, že chceme vzbudit v jednu v noci, abychom mohli vyrazit na Jungfrau, která se týčila přímo před námi na druhé straně ledovce, snažil se nám to rozmluvit s tím, že jednak cestu ve sněhu vůbec nenajdeme a bude nám to proto trvat příliš dlouho, jednak varoval před změnou počasí. Večer opravdu začalo trochu mžít. Ve své funkci mravnostního referenta jsem povolil konzumovat rum, ale spát se šlo už v devět.

Nevěřili jsme chatařovi a budík jménem Azor jsme si dali na pátou. Azor dokázal vzbudit celou chatu, fakt nás měli rádi. Ale počasí se zkazilo, a přestože Olda protestoval, šli jsme znovu do postele. V sedm bylo najednou azuro, Olda nás přemlouval, ale zkušenosti chataře převážily. Jdeme dolů. Jednomu turistovi se podebral palec (na ruce) a chtěl jít s námi. Když se dozvěděl, že to je tak šest hodin chůze, raději si telefonoval pro vrtulník.

Na ledovci Aletschgletscher

Ráno nám chatař prodal pohlednici s leteckým pohledem na Aletschgletcher, údajně nejdelší ledovec v Alpách, a fixou nám na ni zakreslil složitou křivku, ukazující cestu dolů po ledovci. No měl pravdu, tohle bychom rozhodně sami netrefili. Navázali jsme se na lano a podle rad chatára jsme se širokým obloukem vydali mezi největší trhliny, které jsme dosud zažili. Záhy jsme ztratili cestu, trhliny byly všude a hlavně napříč přes náš směr, ale v mačkách to šlo vcelku dobře. Jen Milen

občas vyrazil někam fotit a na laně táhl Blechu za sebou do díry. Před obědem byly vrcholy už v mracích, azuro v nenávratnu a skutečně i pršelo. To už jsme byli dole na skále a mohli sníst vrcholové laskominy, připravené pro Jungfrau.

Ledovec Aletschgletscher, v pozadí Jungfrau, Eiger a Monch

Chtěli jsme se dostat k lanovce. Podle rady nejlépe zkratkou tunelem dlouhým asi kilometr. Byla v něm naprostá tma a hluboké kaluže, ale ušetřili jsme hodinu. Lanovka však stála majlant, vyslali jsme proto první družstvo pro auta napřed. K autům, které jsme nechali ve vedlejším údolí, se jako obvykle vydali dva nejpohlednější chlapci, aby chytli stopa. Já jsem zatím hlídal bagáž a čekal na zbytek, který nakonec stejně lanovkou nejel. Při úprku dolů jsem si udělal nádherné veliké puchýře na patách.

Ve všech ostatních zemích to trvalo vždy tak asi 15 minut, než někdo stopařům zastavil. Zde tři hodiny mávali a pak sedli na vlak a šlapali od něj dalších 12 km. Inu, Švýcaři jsou páni. Mezitím jsme si dali pivko. Konečně dojeli kluci s autama, pořádně nasraní, že je nečekáme a popíjíme. Trochu je uklidnilo, když zjistili, kolik nás to stálo. V devět jsme dojeli už za tmy do kempu. Nikde nikdo, takže po sprše nastaly ideální podmínky pro večírek.

Výsledná bilance: jeden ulomený cepín, osm spálených obličejů, stejný počet rozpraskaných rtů a oparů. Pokus o zdolání čtyřtisícovky se nezdařil, ale nálada zůstala dobrá. Teď se rozhodnout, co dál.

1992 BRENTA

Poté, co jsme nedocílili úspěchu na Jungfrau, jsme podle původního plánu chtěli ještě jet do Zermattu k Matterhornu. Počasí se však nezlepšovalo a na řadu přišel plán B, tedy odjet do slunné Itálie na Brentu. Konec konců potřebnou výbavu na ferraty i ledovec jsme měli v pohotovosti.

Slunná Itálie ovšem moc přívětivá nebyla. V dešti jsme prošli Madonnou di Campiglio, kde se otrslejší jedinci vybavili několika hotelovými deštníky, a potom jsme vyjeli na parkoviště u chaty Vallesinella. Stále pršelo, chčilo jak sviňa. Večírek, pivenko, fernet, rum a nezbytná polívka. Přespali jsme ve stanech.

Tímto průchodem museli projít všichni turisté. Největším chudáků, zejména Čechům, jsme nabídli horký čaj, lehce rumem chlazený. Výměnou jsme dostali zinkovou mast na naše opuchlé spálen rty

Den druhý: Prší a prší. Celý den trávíme v dešti pozorováním promoklých turistů, kteří měli smůlu, že deštivý mužíček pan Malásek dostal nápad sem opět přijet. Je totiž spolehlivým přivolávačem deště a mraků vůbec. Na Brentě už byl potřetí, ale ještě ji neviděl. Večer skvělý večírek.

Den třetí: Budíček neurvale v sedm - azuro. Riskujeme to nahoru. Máme štěstí, udělalo se krásně, a přitom všichni turisti utekli. Stoupáme 750 m na chatu Tucket Sentiere Sosat. Ferratky neboli via ferrata jsem zažil poprvé a nevěřil jsem svým očím. Žebříky, lana, kramle, po převisech a svislých stěnách. Napřed jsem viděl v úplně kolmé několikasetmetrové stěně dvě strakaté postavičky a divil jsem se, jak se tam ti horolezci dostali. Za půl hodiny už jsem byl na tomtéž místě na třicet centimetrů široké římse a raději se nedíval moc dolů. Blecha je podle Milena "oteklá z chlastu" a jdou raději spodem. Pravda to rozhodně nebyla, po pár letech to i nezkušený abstinent amatér Milen musel uznat a spořádaně se zařadil mezi zkušené. (Příští rok se ukázalo, že to byla alergie na horskou trávu.) A Přemkovi na žebříku ten přední batoh překáží.

Ve čtyři jsme došli na chatu Pedroti, v šest chata Tosa, kde spíme. Slavnostní večeře, aperitiv fernet, který vynesl Václav na své narozeniny. Nakonec kupujeme víno a večírek se skvěle rozběhl. Vysvětlujeme Milenovi Komenského výrok „než-li s povětrnou ženou lítati, lépe s vlastním plodníkem třepati". Nepochopil. Raději jsem složil funkci mravnostního referenta.

V prvním nadšení jsme ferraty prošli či spíše proběhli více méně bez jištění. Záhy jsme však došli k pamětním mosazným destičkám se jmény a dost rychle jsme změnili názor. V té době jsme ovšem neměli žádné ferratové sety a brzdy, o helmách nemluvě, jen prsní úvazky a jednu odsedávací smyčku s karabinou.

Pozn.: Později jsme tu byli ještě nejméně třikrát. Většina fotek je proto z pozdějších let, kdy nám počasí více přálo.

2016

Ráno na chatě Brentei

Pohled na Adamello z Brenty

RIFUGIO "F.F.
"Q. Sella"

1998 VASALOPPET

Vasův běh jistě nemá s horami moc společného, nicméně její vliv pro naši partičku byl významný. Nejenže každého donutil makat na své kondici, nejlépe na horách s běžkami na nohou, ale také upevnil partu a její rituály. Na tento závod jsme se chystali a připravovali dva roky. Podrobnosti lze najít v opusu Jirky Svobody „Vasaloppet 1998“, z něhož si dovoluji ocitovat nikoliv nejzajímavější pasáže, ale rozhodně tu nejužitečnější pro každého turistu:

CHVÁLA RUMU

Pohupování autobusu bylo pravidelné a já jsem udělal další otáčku z levého boku na záda. Lehce jsem u toho strčil do Pepy, který se probral. Využil jsem nastalé situace a zeptal se jej, jestli se taky nenapije. Souhlasil, i když možná pouze z čistého přátelství. Věděl totiž, že jsem tak vtěsnán pod zavazadlový prostor u stropu autobusu, že pro láhev sice dosáhnu dobře, ale k napití se potřebuji vysunout poněkud napravo ze svého regálu. A to bylo proveditelné jen za jeho součinnosti. Pepa se tedy napil, aniž měl možná žízeň, každopádně jsme se však oba odměnili za další prožitý kus cesty také douškem rumu. A ten zvláčňuje.

Na dlouhé cesty autobusem je rum vůbec nejvhodnějším prostředkem. Provádí vysloveně hladkou relaxaci těla sevřeného do malého prostoru. A netlačí po krátké době na močový měchýř! Neznám názvy medikamentů vyjma názvu acidum acetilosalicylicum, což je acylpirin, můj univerzál. Avšak co se rumu týče, jsem lékař na slovo vzatý a mohu jej každému vřele doporučit. Také já jsem byl před lety nedůvěřivý k jeho léčebným účinkům. Pouze však do té chvíle, než mi jako mávnutím kouzelného proutku upravil bolesti břicha spojené s velmi prudkým a řídkým metabolismem. Položíme-li si otázku, čím trpí člověk na dlouhých cestách autobusem, pak bez jakékoliv přetvářky můžeme říci, že to jsou především zažívací potíže. Přesněji řečeno nepravidelná stolice a - což je zvláště nepříjemné - větry.

Pozorujte někdy skupinky lidí na parkovištích podél dálnic, kde zastavují rekreační autobusy na dlouhých trasách. Jak spolu lidé rozmlouvají, jak se ze skupinek odlupují jedinci, kteří klidným, místy jakoby uměle zadrženým krokem a s očima zářícíma přeměřují naprosto nudné prostředí parkoviště. Pak vězte. Zde se odehrávají ta dramata dramat, zde každý nešťastník stlačuje břišní svaly, aby pokud možno razantně, ale potichu vyhnal ze sebe příčinu svého nadmutého břicha a aby přitom, proboha, nezahřmělo. Ano, tak prostá a jednoduchá příčina všeho neštěstí. Nervozity z toho, že svoje sousedy budete muset v určité fázi cesty přesvědčit, že okolní pole jsou zalita umělým hnojivem páchnoucím až do autobusu, že díky napětí v břiše nebudete mít nic z vyhlídky na alpské velikány nebo přímořská letoviska, že se vám bude sedět tak špatně, jak špatně to jen jde.

A přitom pomoc je tak snadná, lok rumu v pravou chvíli. Upraví nejen vnitřní situaci zažívacího traktu, ale jak jsem již výše uvedl, celkově zvláční tělo. A to je jeho další podstatná výhoda. Mohu, myslím, bez uzardění říci, že ledacos vím o psychologii, psychice i psychologické přípravě. Nuže, nestačí-li někomu výše uvedené důvody k lékařskému využití rumu, ať se mnou zkusí překonat moje obvyklé autobusové trauma. Před dlouhými lety jsem jako dorůstající hoch shlédl film Křižáci, natočený podle románu Henryka Sienkiewicze. Zanechal na mně hluboké stopy. Jeden z jeho hlavních hrdinů, statný zeman Jurand ze Spychova, byl nucen vydat se do křižáckého hradu prosit o vydání své unesené dcery. Křižáci jej, jak jinak, nejdříve pokořili a poté zajali. A to tak potupně, že ho připravili o oči, o jazyk a celou dobu musel sedět ve speciálně vyrobeném, ze všech stran uzavřeném křesle - BEZ POHYBU! Tak si to představte. Nejde to? Mně se podobné představy dostavují o delší době předstírání, že na sedadle autobusu spím, když mě přitom bolí v zádech, nohy mi natékají jak konve, nemohu je ani přirozeně natáhnout, ani přirozeně skrčit, nechci zbytečným vrtěním obtěžovat souseda, venku je tma a nic není vidět, nemohu s nikým promluvit a přitom bych nejraděj vyskočil a něco neslušného zařval. Jsem uvězněný, hluchý, němý, jsem Jurand ze Spychova. Toho nebožáka propustili po nějaké době jako úplnou třtinu. Tak bych tedy dopadnout nechtěl. Proto s sebou na dlouhé cesty vozím rum, neboť rum - jak již praveno - zvláčňuje. A je nutno říci, že mnoho mých blízkých, včetně nejbližší rodiny, se mnou vřele souhlasí.

Je také nutno říci, že do společných příprav na cestu jsem neměl co mluvit, hlavním organizátorem byl Přemek. Proto také všechny ve svém oběžníku upozornil na švédskou prohibici a na potřebu náležitého zabezpečení. Byl však natolik ohleduplný k mým šedinám, že obecný dotaz, co vzít s sebou, položil mně. Odvětil jsem bez zaváhání: litr slivovice, deset piv a litr rumu. A tak se také stalo. Proto jsme se ve chvílích napětí mohli odměnit douškem rumu, neboť všeobecné lékařské zabezpečení bylo dokonalé. Rum je lékař na cestách a výše uvedené řádky byly jeho chválou.

Začíná se do kopce po sjezdovce

Proslulá borůvková polévka jse hlavní a všudypřítomnou součástí občerstvení

2000 Similaun, Ötztaler Alpen

Po dlouhém váhání, neboť počasí bylo skutečně nevyzpytatelné, jsme vyrazili jen sami dva , Aleš a já. Namířeno jsme tento rok měli do Ventu, známého střediska v Ötztálských Alpách, které leží přímo pod Wildspitze. Protože jsme tentokrát nechali ženský element doma, mohli jsme si naplánovat náročnější túry, které se v okolí Ventu nabízejí. Přibalili jsme lano, mačky, pikle a ledovcové brýle a v naději, že počasí se přece jenom trochu umoudří, jsme se v pohodě probloudili probouzející se Vídní k dálnici směr Linec. Celou cestu pršelo, poprchávalo nebo rovnou lilo, nicméně čím více jsme se šinuli na západ, tím více se počasí umoudřovalo.

Vent leží na samém konci Ötztalu. K našemu zklamání jsme zde nenašli náš oblíbený milchautomat. Zato na každém rohu byl Ötzi - mumie nějakého praobyvatele, stará asi 5000 let, která se našla u Similaun Hütte někdy před dvěma lety. Nejen, že je na skoro každém pohledu, ale má tu i několik barů a dokonce muzeum.

Pod dojmem z nejistého počasí a značně pesimistické předpovědi, vylepené na místních informacích, jsme původní plán hned po příjezdu vyrazit do hor na chatu změnili a začali jsme hledat ubytování ve vesnici. Po krátké procházce jsme zjistili, že ceny jsou více než dvakrát vyšší než v dolní části údolí. Přestali jsme proto hledat nejhezčí balkón s vyhlídkou a soustředili jsme se na zchátralejší domky. Ten nejzchátralejší se nakonec ukázal jako to pravé. I když cena byla i zde podle našeho názoru přemrštěná, byla alespoň nejnižší. Zřejmě to byl jeden z prvních hotelů ve Ventu, neboť stylový rozhodně byl. Bydleli jsme v něm sami, v malém tmavém pokojíku zvaném lágr. Celkem se nám to zamlouvalo, alespoň jsme nemuseli brát příliš ohledy na ostatní. A snídaně nebyly špatné.

První větší výlet jsme podnikli na Ramol Kogel, ale počasí nás donutilo se v sedle Ramol Joch obrátit. Byl jsem tu kdysi před 15 lety, to sahal ledovec Gurgelferner až k chatě Ramolhaus, teď ustoupil o hodně níže. Nezdrželi jsme se dlouho, hromová rána a náhlá bouřka nás hnala dolů. Nejprve sněžilo, pak jen lilo. Díkybohu, Goretex fungoval. Jen Aleš si přivodil kuriózní zranění: na firnu se opřel o cepín a ten se probořil do sněhu tak šikovně, že mu ostrým hrotem rozpáral gatě a trochu i nohu - naštěstí jen docela málo (tedy tu nohu - gatě vzal pěkně).

Similaun

Po včerejším dešti jsme ještě neměli všechno suché, nicméně jsme bez velké lítosti opustili naše útulné, ale drahé doupě, a vydali se na Martin Busch Hütte. Z Ventu je to kousek, asi 650 výškových metrů, po příjemné cestě údolím. Ubytovali jsme se M. Busch H.bez problémů. Poněkud mě překvapila otázka, zda jsme z Brna - jak to mohli poznat, když v pasu není adresa? - a šli se ještě kousek projít nad chatu. Vysvětlení přišlo samo v podobě hromady Brňáků, která večer dorazila na chatu a začala si stavět stany. Někteří byli tak drzí nebo unavení, že je postavili skoro na verandě. Jak se ukázalo, šlo o výpravu nezkušených začátečníků s brněnskou cestovkou, které velel Jarda Najdekr, starý kamarád horolezec.

Ráno bylo nádherné. Nespěchali jsme a nechali Brňáky vyrazit hodinu před námi. Vydali se na Similaun, a tak jsme se rozhodli, že půjdeme za nimi. Hlavně proto, aby nám prošlápli cestu přes případné trhliny. Šli jsme hřebenem Marzell s nádhernými výhledy na obě strany a na začátku ledovce jsme je úspěšně dohonili, i když jsme se zastavovali kvůli fotografování - bylo skvělé počasí a pohled na ledovec Marzellferner se měnil za každou zatáčkou.

Brňáci vytvářeli pěkný zmatek, jak se pokoušeli nakšírovat do lan a maček. Nakonec dokonce jedno lano zůstalo po jejich odchodu ležet na ledovci, tak jsme si ho půjčili my (nechali jsme totiž naši výbavu v autě v domnění, že špatné počasí nám nedovolí nikde lézt). Navázat se k ostatním jsme se docela báli, když jsme viděli, o jaké experty jde. Výstup na Similaun patří mezi lehké, trhliny nebylo vidět, i když na jednom místě jsme zřejmě přešli trhlinu po sněhovém mostě. Hladký firnový svah byl nahoře zmrzlý a jen strmá vrcholová partie vyžadovala větší pozornost. Nahoře jsme byli bez většího úsilí před polednem. Snědli jsme obligátní vrcholový kompot a taky fotili, viditelnost byla skvělá. Ještěže jsme si vzali klobouky a svářečské brýle, neboť slunce pražilo a skoro nefoukalo.

Bohužel, další den se počasí už začalo kazit. Plánovaný výstup na Wildspitze tak byl zrušen a po krátké vycházce v dešti jsme se vrátili do Brna.

Marzellferner pod Similaunem

2001 – 2016 LAGO DI GARDA

Slunná Itálie nás vždycky lákala. Brzy jsme přišli na to, že do opravdu vysokých hor hlavních alpských pohoří se v pozdním podzimu už chodit nedá už jen proto, že chaty jsou zavřené. Lago di Garda se tak v říjnových termínech stalo naším častým cílem. Prolezli jsme většinu ferrat a hodně turistických cest, ale stále je možno objevovat nové. Na podzim je tu pěkně, i když prší nebo sněží.

V roce 2001, při naší první návštěvě, nebylo počasí moc dobré. Byli jsme jen čtyři – Přema s Danou, Jarda a já, cestou jsme ještě přibrali v Innsbrucku Jitku. Lézt na mokrém vápenci není to pravé, pro jistotu Jradovi Přema přibalil lano. Začali jsme výstupem na Cima Capi, vlhko bylo jako v prádelně. Druhý den, protože bylo krásně, jsme jeli na druhý břeh jezera na Col de Bes. Krásné podzimní barvy, dokonce i pěkná kvítka – šafrán. Třetí – poslední – denj sme z Biacesy vyrazili na ferratu Fausto Susati. Opět prádelní počasí.

Pátek, 24/10/2003 00:00.

Naprosto nevhodná doba pro cokoliv jiného kromě spánku, natož pro odjezd do dálek. Do Přemovy audiny jsme se i s batohy vešli nakonec čtyři - Jarda, Martina, Přema a já, i když dost natěsno. Zasněžené auto, které jsme potkali v Pisárkách, nás ještě nevarovalo, ale počáteční optimismus nás přešel už kousek za hranicemi. St. Pölten jsme v hustém sněžení skoro neviděli. Rakušané zřejmě nevědí, že sněžit má až na Martina. Jediní, kteří to věděli a zůstali proto v klidu, byli rakouští silničáři. Rádio hlásilo stále nové zácpy a havárie, někteří horlivci si zkoušeli školu smyků už teď. Zatímco k dálnici jsme se blížili místy až čtyřicetikilometrovou rychlostí, na dálnici bylo možno zrychlit i na osmdesát. Ráno ve slunné Itálii u Brixenu (nebo někde jinde). Sníh už na dálnici nemůže. Právě jsem řídil, když mě značně vyděsilo auto z opačného směru, které přeskočilo svodidla a usadilo se v levém pruhu (v tom našem), ovšem setrvalo v protisměru.

Všechny zácpy byly naštěstí mimo naši trasu a za Brennerem již čekala slunná Itálie. Po několika krátkých zastávkách jsme sjeli za Bolzanem u Mezzocorony z dálnice a po menším kufrování (však taky v průvodci píší, že zdálky by tam nikdo žádný kaňon nehledal) jsme dorazili k nástupu do kaňonu Burrone. Kolem Mezzocorony ještě dozrávalo víno, tedy mělo by, ale slunná moc slunná nebyla, na vrcholcích kopců ležel sníh a právě přestalo pršet.

Zpomalení po noční cestě jsme přesto vyrazili do Burrone, i když zatím jsme žádný kaňon nezaznamenali, ačkoliv podle mapy a cedulek jsme byli přímo u jeho ústí. Kaňon je úzký a hluboký, vodopády vysoké. Pěkný výlet po dlouhé cestě byl zakončen vrcholovým kompotem a obranným granátem.

Zbylo najít si nějaký nocleh. Naše požadavky byly skromné: pokoj nebo apartmán pro čtyři s koupelnou a kuchyňkou a s výhledem na jezero, z něhož by bylo blízko jak do Rivy, tak na opačnou stranu na Brentonico.

Intelektuální tišinka večer po dlouhé cestě

Itálie

Vodopád v kaňonu Burrone

Ráno bylo azuro, ale zima. V plánu bylo zdolání Cima S.A.T. cestou Ferrata dell´Amicizia, která klenula přímo nad naším domkem. Výška něco přes 1000 m, víceméně přímá diretissima, proslavená pohledy na městečkoa přímo pod nohama. Ty tečky jezeře jsou plachetnice a surfaři.

Konečně nahoře! Na špičatém vrcholku byla kromě italské vlajky také tlačenice Italů a Němek, které nás předběhly. Domů si zřejmě odnášejí silné zážitky, protože stále brblají cosi, co zní jako der Dicke.

Mrzli jsme, ale tradice byla dodržena. Na řadu přišlo pivo, rum a kompot, tentokrát velký, a to broskvový.

Stoupalo se nám dobře, ale nahoře už byla ferrata zasněžená a ve stínu nepříjemně ledovatá. Pěkně jsme mrzli.

Den třetí jsme vyjeli a vylezli na Monte Baldo. Fičelo tam jak blázen a zasněžilo mi to foťák. Sněhu jsem měl i plné boty. Zato výhledy na vrcholy Dolomit byly úchvatné. Na východě je vidět celý hřeben Monte Baldo. Nad jezerem se stále dělají mraky, ale sem nedosahují. Cestou jsme došli partičku Italů asi tak našeho věku. Trochu z nich vyčníval šlachovitý čahoun, který si to vykračoval jenom v trenkách a tričku, ale zato neustále kecal a kecal a kecal. Mám za to, že ostatní tak rychle šlapali proto, aby už konečně zmlkl, ale byl velmi zdatný.

Večerní mlhy nad jezerem

Nebylo sice kam spěchat, ale slunce už zapadalo a mraky od jihu začaly houstnout. Nic tedy nebránilo co nejrychlejšímu návratu do teploučka chaty generála Grazianiho, který velel zdejším bojům a je oslavován jako velký vojevůdce, i když údajně všechno prohrál a rakouský průlom zastavily teprve britské jednotky.

Jen jsme už nemohli sedět venku jako před dvěma lety, uvnitř to bylo rozhodně lepší.

Čtvrtý den byla dobyta Cima Capi a poté i dětská ferrata, ale to už jsme jeli zpět do Brna.

Rodina Rybákova a Janinka, Šárka a Růža

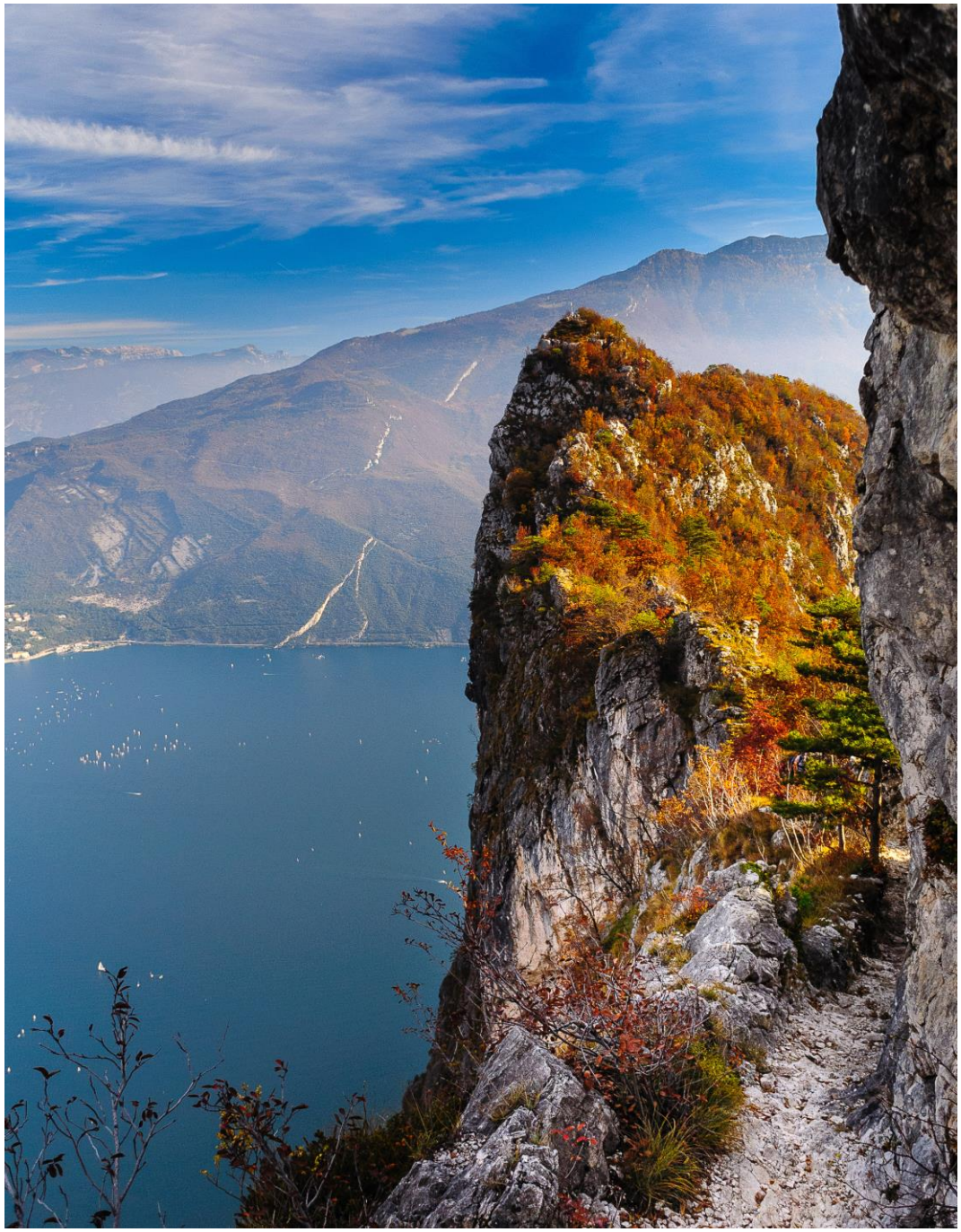

Cima Capi

Pohled z CIma Capi na Rivu

2002 MONT BLANC

Každoročně na tuto horu vyleze asi deset tisíc lidí, zjevně to moc náročné není, na druhé straně se jich tam také prý asi stovka zabije, což je dost tragický poměr. Všechny láká nejvyšší evropský kopec, ale přece jen to není Sněžka. Vylézt na Mt. Blanc k mým touhám nepatřilo, nemám rád populární destinace. Slyšel jsem o zástupech turistů, kteří se tam každoročně motají a překážejí si, což mně zvláště na horách dost vadí.

Na MB se před čtyřmi lety zabil kamarád Zdeněk Pavelka. Co bylo bezprostřední příčinou pádu se už asi nikdy spolehlivě nedovíme, ale velkou roli hrálo počasí a také nedostatek zkušeností a špatné vybavení. Proto jsme absolvovali zimní výcvik s hradeckými horolezci na Popradském plese. A naučili jsme se toho hodně, i když spousty sněhu nás uvěznily na chatě.

Zdolat M. Blanc nás jelo osm - Jirka a Andrea jako vůdcové, já s Jardou a další čtyři z Jardovy saunové party. Kromě Jirky, mě a Andrei snad neměl dosud nikdo na nohách mačky. Ale obtíže se neočekávaly, nikam jsme nespěchali a velezkušený horolezec Jirka slíbil, že vše cestou natrénujeme.

Počasí bylo spíše špatné a předpověď se dále zhoršovala, takže jsme plánovali vyrazit nahoru ihned po příjezdu, ale postupovat pomalu kvůli aklimatizaci na výšku. Naštěstí se ukázalo, že fyzička nám zásadní problémy nedělala a ani výška nikomu nevadila.

Stanování na Tete Rousse

Volili jsme přirozeně nejjednodušší trasu, počasí ostatně ani nic jiného nedovolovalo. Protože příjezd byl až odpoledne, měli jsme v plánu nejprve přespat u chaty Tete Rousse, druhý den pouze vylézt na Gouter, v rámci aklimatizace si vyjít na chatu Vallot a zase se vrátit do stanů. Na vlastní vrchol jít v noci, dokud mrzne, a tentýž den sejít dolů. To byla teorie. Pro případ, že počasí bude špatné, se počítalo s jedním až dvěma dny do rezervy.

Cesta zubačkou byla zpestřena vydatnou konzumací vitamínů, hlavně ve formě červeného vína nevalné kvality, což vyvolalo u slabších jedinců neodolatelnou potřebu. A zubačka to nemá. Naštěstí průvodčí a mašinfíra v jedné osobě pochopila naše trable a zastavila u příhodné boudy, takže Andrea a Oliver cestu přežili ve zdraví, ale bylo to těsně.

Stoupání na Tete Rousse bylo vcelku krátké a nenáročné a po pár hodinách jsme mohli začít stavět stany. Našli jsme si pěknou ohrádku, zbudovanou našimi předchůdci, vyloženou na rozdíl od ostatních drobnými kameny, na kterých se docela dobře spalo. Trochu nás mátl jen odložený vařič a nádobí ve vedlejší ohrádce, které tam zjevně ležely už pár dnů bez dozoru. Měli jeho vlastníci jen sklerózu nebo navíc i smůlu? Počasí nebylo nic moc, mrholilo a mraky stály, skoro nefoukalo. Občas se sice protrhly, ale vyhlídky byly špatné. Šli jsme spát brzy, co taky jiného. Ráno nebylo kam spěchat, protože jsme měli před sebou jen pilíř na Gouter.

Ranní pohled na M. Blanc z kempu, když se počasí umoudřilo

Přes noc párkrát zapršelo a ráno jemně poprchávalo. Zvuk kapek na stanu znamenal, že se nemusí spěchat a vstává se pozdě. Hlavně mně vadilo bezvětří, které nevěštilo zlepšení, a další vrstva mraků nad údolními mlhami. Mraky se držely v údolí a i nahoře bylo jak v prádelně. Na Gouter jsme stoupali pomalu, protože jsme ten den už nechtěli jít výš. S těžkými batohy to ani rychle nešlo, krámů jsme asi měli zbytečně mnoho. Kritické místo, pověstný kuloár s padajícími kameny, jsme ale přeběhli rychle.

Na pilíř jsme vylezli asi za tři a půl hodiny, někteří, co jsme vlekli více tekutin, roků a lan, o něco později. Bylo teplo, všude spousta nového sněhu (který se výborně hodil na vaření) a byli jsme zde skoro sami, což je na Gouter zřídkavá výjimka. Usoudili jsme, že se počasí asi nezlepší, ale že to zkusíme, když už tu jsme. Zakotvili jsme stan, že by přečkal i uragán, uvařili oběd - večeři a čekali, co bude. K večeru přišlo ještě několik dalších zoufalců, ani si nestavěli stany, jen bivakovali ve sněhu. Ráno po nočním sněžení určitě dobrou náladu neměli. Dorazili také Poláci, už se stmívalo. Byli sice poněkud hluční, ale jejich euforie rychle opadla, když zjistili, že ta *fajna ďura*, kterou si vybrali pro svůj stan, je *samo guvno*. Navečer začalo trochu sněžit, ale šustění na stanu záhy přestalo a tak jsme pěkně usnuli. Budík byl nastaven na tři ráno.

Náš stan večer v sedle Gouter

V noci bylo teplo, jen se mi zdálo, že je poněkud vlhko. Když budík zazvonil, Jarda hned vyrazil ven asi musel. To neměl dělat. Jakmile otevřel vchod, spadla na mě a do mého spacáku lavina mokrého sněhu. Venku celou noc hustě sněžilo a stan byl notně zasypaný. Taky v něm byla menší louže, ale to jsme zjistili až za světla ráno. Později se Jarda přiznal, že mu podlážku před časem prokousaly myši. Oprava se nejspíš nezdařila tak dobře, jak si představoval. Že se nikam nejde, bylo zřejmé - zaklapli jsme budík a zalezli zpět do spacáků.

Ráno bylo vše jasné. Nahoru to dnes nepůjde. Půl metru nového sněhu, žádná viditelnost, stále sněží, vítr skoro nefouká. Za tohoto stavu se nahoru jít nedá, a nejspíš ani zítra ne. Sněžení znamenalo riziko, že by cesta dolů po pilíři mohla být dost obtížná, kdyby takhle sněžilo celý den. Kupodivu ani ti největší raplové z našeho spolku neprotestovali, když Jirka zavelel k ústupu. Nezbývalo, než se s vrcholem rozloučit, udělat poslední fotky a jít dolů. Narychlo jsem aspoň vylezl pár desítek metrů výš a do sněhu uložil jedno krušovické jako vzpomínku pro Zdeňka.

Jedno malé krušovické pro Zdeňka zůstalo nahoře

Cesta pilířem dolů nebyla vůbec žádná procházka. Stále sněžilo a na pilíři dost fučelo. Šli jsme v mačkách, protože na stupech byl led, ale na kamenech to rozhodně příjemné nebylo. Naštěstí nebyla skála zledovatělá moc a lana nebyla zapadaná. Níže už přestalo sněžit, jako na potvoru se začalo dělat hezky, byl to však jen poslední pokus hory nás naštvat.

Zbytek času jsme sušili spacáky a stany. Podnikli jsme také několik menších výletů na ledovec a trénovali šplhání v trhlinách. I se speciálními cepíny, které půjčil Jirka, to pro nás byla šílená dřina a po pár metrech šplhání se nám únavou třásly ruce. Jen Jirka lezl v ledu jako veverka a ani se nejistil.

Po sestupu se nám otevřel na chvilku výhled proslulé horolezecké vrcholy

2005 SEXTENSKÉ DOLOMITY

DO HOR - DEN PRVNÍ

Je neděle před čtvrtou hodinou ranní, připravujeme se k odjezdu a balíme všechno do auta. Ještě se vracíme pro štrúdl na cestu a pak vyrážíme směr Rakousko. Původní cíl - Wilder Kaiser - jsme opět zrušili. Stejně jako před rokem je počasí nejisté, či spíš v této oblasti určitě špatné. Počasí je ostatně vůbec divné, nad Alpami leží tlaková níže a nějak se nechce hnout, pouze od jihozápadu se blíží kousek bez mraků. Na Moravě je sice ještě docela hnusně, ale doufáme, že družice neklamou. Místo na Kaiser tedy míříme více na jih, první variantou je Schober a náhradním cílem jsou Dolomity. Dodržujeme tak zásadu, že člověk by neměl cestovat do zahraničí, dokud nepozná důkladně vlastní domovinu, za niž ještě naši dědové bojovali.

Po cestě se nám (ostatně jako snad každý rok) nejprve podaří zakufrovat ve Vídni, takže si ji můžeme alespoň trochu prohlédnout. Naštěstí je okolo šesté jen nepatrný provoz. Okolo poledne se už prodíráme snad stovkami motorek a čoprů, kteří tu snad někde musejí mít hnízdo, do Lienzu. Zkratka přes průsmyk je jako obvykle delší - do asi 3 km dlouhého kopce se autu moc jet nechce, dolů nám zase trochu blázní brzdy. V jednu hodinu si dáváme svačinku, stále mezi motorkáři, a po krátké přeháňce padne rozhodnutí, že se přece jen pojede až do slunné Itálie.

Za hodinu a půl jsme u cíle. Čekal jsem klidné parkoviště, místo toho je zde hotel jak kráva a dalších několik menších, všude plno aut a autobusů, o lidech nemluvě. S nevalnou chutí dáváme auto na vyhrazené parkoviště za závoru, doufám, že tu někdo potom bude (aby nebyl, když od nás bude chtít peníze). Všude je plno pomenších šlacháčů a holek s vymakanýma nohama. Každý čtvrtý má na krku medaili, většina je navlečena v kombinézách jak cirkusoví Kašpárci, akorát vypadají poněkud ztrhaně. K našemu překvapení se tu právě koná proslulý Dolomiten Marathon.

Maratón naštěstí už skončil, běžci spěchají do tepla a hory jsou za chvíli opět prázdné. Naším cílem je Rifugio Zsigmund Comici. Není to daleko, asi 750 metrů (výškových), ale batohy s (jak se ukáže, až příliš bohatými) zásobami proviantu nám na rychlosti nepřidávají. A to Hanka ještě táhne dvě petky minerálky. Výstup nás nejprve řádně propotí, takže při mrholení ani neoblékáme bundy a déšť nás za chvíli slušně promočí, naštěstí se při dalším výstupu opět trochu osušíme, stejně nás závěrem orosí mlha. Chata stojí na svém místě a pár volných postelí také mají.

Rychle se převlékáme do suchého, naštěstí tu mají perfektní sušárnu s topením. Večer zahájí gulášovka a a spousta čaje, chuť si spravíme vínem. Chata je plná maratónců, ale ti brzy chrápou ve svých postelích. Zato stará zpívající garda Němců není k utišení - podle jejich oblíbených maršů zjevně nemohou zapomenout na pochod širou Rusí. Když jim kelnerka ještě půjčí harmoniku, mění repertoár a pěkně protáčí obsluhující děvčata (běžkyně jsou ten večer nepoužitelné). Kelnerka je vůbec výborná, protože nám odpouští skoro 30€ za nocleh. Spíme v malé místnosti s opravdu úzkými uličkami mezi dvoupatrovými postelemi pro 16 lidí. Na rozdíl od většiny rakouských chat jsou postele železné, navíc vrzavé a odkládacích prostorů je minimálně. V místnosti nás spí asi 10, z čehož naše část osazenstva usoudí, že v noci bude pěkně teplo a s oblékáním to nikterak nepřehání. Jaké bylo překvapení, když jsme asi ve 2 hodiny v noci zjistili, že někdo otevřel okno - ráno pak v místnosti byla pěkná kosa, zato kyslíku měli maratónci dostatek.

DO HOR - DEN DRUHÝ

Je pondělí a je krásně - v noci spadla teplota na 2 stupně a na obloze není vidět ani mráčku. Hned po snídani, která byla na horské podmínky celkem pozdní, vyrážíme na Alpinweg - příjemnou lehkou ferratu jen místy traverzující kolmou stěnu. Cestu jsme záměrně nevolili nijak náročnou, Hanka má na sobě poprvé úvazek a nevíme, co s ní výška či lépe hloubka pod nohama udělá. Neudělala s ní nic, snáší ji překvapivě dobře, a dokonce ji ani netlačí nové boty, které rozšlapávala přesně půl dne. Zítra to můžeme vzít ostřeji.

Pohledy na okolní věže se neustále mění, jak se mraky, které je obklopují, postupně trhají a svítí na ně slunce, a jak je obcházíme. Během dne se nebe postupně zatahuje a po poledni, zrovna když obědváme, začínají lehce padat kroupy - nijak moc nám to nevadí, máme helmy. I když vlastně neprší, je to varování a tak se raději vracíme, přestože na vrcholek to už nebylo daleko. Stiháme to tak akorát, ke kroupám přidává i déšť, takže zrychlujeme, abychom se schovali v jeskyňce se soškou panny Marie, která je v jedné úzké štěrbině na feratě. Došli jsme se právě včas, protože už začalo pršet pořádně a přidaly se i blesky, což není na ferratě to pravé. Naštěstí se můžeme odjistit, místečko je příjemné a bouřka se dá pohodlně přečkat. Vyhlašujeme tedy vrchol, otvíráme si vrcholový kompůtek a za chvíli dokonce usneme, ačkoliv si Hanka zpívá, aby se zahřála.

Ráno je opět nádherně, ani mráček a skvělá viditelnost. Vyrážíme na další chatu - Rifugio Locatelli alias Drei-Zinnen-Hütte, která leží u atraktivních TreCime. Cestou narážíme na vojenský bunkr ve skále (kterých je po okolí mimochodem celkem slušné množství). Z bunkru jsou krásné vyhlídky na okolní věže a údolí.

Na Drei-Zinnen-Hütte je spousta turistů, většinou jsou to jen výletníci a místo na nocleh mají volné. Cenově se chata pohybuje spíše u horní hranice. Je ještě dost brzo, přesto Hanka jde do postele a my s Alešem vyrážíme na ferratu na Toblinger Knoten (2617m), která je kousek za chatou - průvodce ji popisuje jako těžký, extrémně vzdušný a exponovaný výstup, jež je lahůdkou pro všechny zkušené vyznavače ferrat a Klettersteigů (převýšení 110 m, délka 160 m). Během výstupu na vrchol si to vychutnáváme a snažíme se lézt na “red point” (tak říkáme mezi sebou, tj. nevyužívat lan a kramlí k postupu, ale jen se o ně jistit) až do chvíle, než se na nás začnou zezadu lepit dva nepříliš příjemní uspěchaní Španělé. Za nimi ještě postupovali dva Italové (otec a syn), z nichž nemáme vůbec dobrý pocit vzhledem k počtu kamenů, které synek tatíkovi háže na hlavu, naštěstí jsou dost pomalí. Nahoře uděláme pár fotek, krmíme krkavce a baštíme vrcholový kompot. Mezitím dolezl nahoru nějaký Angličan, který má náš obdiv, protože se tak bojí, že na vrcholovém hřebínku raději leze po čtyřech a u vrcholového kříže se nechá vyfotit pro jistotu vsedě.

Zpět se vydáváme po lehčí sestupové ferratě - cestě polního kuráta Hopse. (Jak je zde obvyklé, většina cest byla vybudována za I. války a samotná věž sloužila jako dělostřelecká pozorovatelna.)

Večer Hanka svou lámanou němčinou objednává večeři a až všechno řekne dvakrát německy, zjistíme, že kelnerka je Češka. U jídla v podobě Knödelsuppe, vína a špaget můžeme konstatovat, že dnešek byl prvním dnem, kdy jsme nezmokli .

Do hor - den čtvrtý

Ráno nás šamořením budí nějací Němci už o půl sedmé. Dělají dobře, východ Slunce patří k zážitkům. První paprsky na krátký okamžik zapalují hory do ruda. Naštěstí venku je jen pár nadšenců, je pořádná zima, ostatní ještě spí.

Dáváme si pořádnou snídani, je předposlední den a proviantu je stále spousta. Několik tévasrůvek a Hanka neodolá teplému našlehanému mléku. Mám příjemný pocit, že sousedé, konzumující standardní snídani, nám naše hodování snad i závidí.

Jestliže včera byl krásný den, dnes je opravdu parádně a předpověď říká, že to má vydržet. Vyrážíme tedy na poslední ferratu na Monte Paterno čili Paternkogel (2744 m). Cesta vede nejdřív hřebínkem se skalními věžičkami Frankfurter Wurzel a poté se noří do skály vojenskou štolou, která strmě stoupá (čelovky nutné). Občas je možno vykouknout střílnou na jednu či druhou stranu hřebene. Další výstup do Gamsscharte už je celkem snadný po lanech. Následuje strmá ferrata na Paternkogel, která odspodu nevydá nijak snadně a je plná lidí. Hanka zůstává v sedle a mužská sekce vyráží na vrchol ještě s další partou Čechů, které lze snadno rozpoznat podle ubohé výstroje. Na lanech je vzhledem k množství lidu pěkná tlačenice, ale dá se to vydržet, kupodivu nepadají kameny ani turisté.

Tre Cime di Lavaredo

Na chatě jsme opět hodně brzo a tak vyrážíme ještě na kopec za chatou, odkud je nádherný pohled na TreCime a ostatní kopce. TreCime jsou celý den ve stínu, jen brzo ráno a až před západem slunce jsou jejich nádherné stěny s proslulými převisy osvětleny. Aleš mezitím postaví na vedlejším brdku mužíka s dírkou. Kolem slunce je vidět duhový kruh, což si vykládám jako příznak přicházející fronty. Duha se udrží dost dlouho, pak ale mizí a vše se začne nořit do červenomodrého oparu.

Začíná být zima a ostatní prchají do tepla na chatu. Zůstávám sám, tenhle pohled si nechci nechat ujít. Přede mnou se týčí jako obludné zuby Tre Cime, patřící mezi neproslulejší a nejtěžší alpské stěny, o jejichž zdolávání jsem četl ještě jako malý kluk. Jejich barva se neustále mění, jak slunce zapadá, růžová se mění na červenou a nakonec na fialovou. Nad Paternem vychází Měsíc a údolím se začínají zvedat mlhy. Je čas vrátit se na chatu.

Den pátý. Je krásné ráno, ale my se už musíme vrátit domů

Tre Cime di Lavaredo

NA ZÁVĚR: OPĚT VYSOKÉ TATRY

Zatím poslední návrat do Vysokých Tater se konal v roce 2017. To se Přemek (ano, zase to vyprovokoval Přema, ten za to všechno může) vsadil s Janinkou, že když on přeleze Orla Perč, nechá si ona narůst dlouhé zrzavé vlasy. Orla Perč je (prý) nejtěžší ferrata v polských Tatrách (a P. měl 130 kilo) a Janinka chodí ostříhaná na krátko v decentní šedivé barvě. A tak jsme jeli do Tater. Přema zabukoval chatu u 5 stavov polskich a těšili jsme se na hory.

Už při příjezdu nás překvapila fronta aut před parkovištěm. Nakonec jsme parkovali daleko, snad ještě na Slovensku. Nahoru se hrnuly zástupy lidí. Trefili jsme se do svátku nanebevzetí Panny Marie…

Nohoře na chatě jsme sice pokoj dostali, ale chata byla přeplněná Poláky, nocujícími všude po chodbách i schodištích. Venku se nedalo ani na zem plivnout, všude samý Polák. Jak to vypadalo na toaletách, se ani vypsat nedá. Naštěstí do kopců jich už tolik nevylezlo, taky bouřka jich dost odradila od výstupů a na ferratě jsme byli skoro sami.

Zlatým hřebem byla horská mše. Nejprve jsme si mysleli, že se v chatě bude slavit svatba, venku se totiž motalo několik nevěst a ženichů i s fotografy. Tak jsme se těšili na koláčky a zaujali strategické pozice. Vše vypadalo nadějně, i farář přišel, jen nevěsta nikde. Pak však začalo kázání, klekání a modlení a zpívání. Bylo to docela pěkné, ovšem jen do té doby, než vyhnali Růžu, který nám nesl pivo a namířil si to s ním přímo přes oltář. Svaté přijímání jsme proto už oželeli.

POZNÁMKY

Vysvětlivky pro neznalé:

Obranný granát = rum tuzemský

Útočný granát = slivovice

Osoby a obsazení:

Přema = muž prostorově výrazný, mozek hloubavý, inženýr povahy velitelské, jinak ale obyčejný výtahář, známý též jako hajzl sebestředný

Pavel = sportovec tělem i duší, obětavý opravář bicyklů, hajzl čekatel – na Přemka zatím ještě nemá

Janinka = jeho veselá družka a curlérka

Danuška = obětavá Přemova manželka

Blecha = Věrka Blechová-Matevová, zvaná též velká Věra

Milen = M. Matev, manžel V. M., spořivý Gabrovan, původně abstinent, ale této vady se s námi rychle zbavil,

Malá Věra = V. Vlčková; obě Věry a Danuška tvoří triumvirát krátce zvaný Věrnet

Jirka = docent Svoboda, řečený Šody

Alča = jeho žena

Jarda = náš bývalý spolupracovník, znalec procesů kvasných a destilace vůbec, odborník na ferrokoky

Eva = Jardova žena tolerantní, dokud nezačne drobit

Zdeněk = Z. Pavelka, jinak též Zdenelka či Doleva, zabil se na Mt. Blanku

Martina = dcera Z. P., velitelka brněnské sekce na přejezdech Jeseníků, rovněž curlérka

Jitka = J. Jedličková, pracuje v Innsbrucku

Růža = Michal Růžička, tváří se jako iq tykve, aby zamaskoval svoji skutečnou, hodně vyvinutou inteligenci, a holky mu to žerou, zatím bezvýsledně